

ביצד משתתפין פרק שמיני עירובין

פד.

עין משפט
נר מצוה

(א) בס"א: וגב, (ב) בס"א
למא, (ג) ז"ל עלייה, (ד) וכן
וכי דיבור אחד עם ד"ה
מ"ש וכו"מ מהנהגות הגאון
מהר"ף לקמן פ"ז;
(ה) [לקמן פ"ז].

הגהות הב"ח

(א) גב' בני עלייה ואמאי
קרו לה: (ב) תוב' ד"ה כיון
וכי לא מנעל ודמי
למחיצה המפסיק:

בני עלייה. דגביה ממרפסת טובא אכל דרך מרפסת זו עולין ויורדין ותל שבחכר שהוא גובה י' הוא נמוך מן העלייה י' דהו לזה בשלשול ולזה בזריקה וקמני דבני עלייה מותרין בו: דרין במרפסת. כגון שיש בה דיוורין לדלידהו הו הא תל שבחכר שוה להן בתוך עשרה או נמוך או גובה מהם פחות מ"י: לזה

בפסח ולזה בפסח הוא. ותרוייהו צעי איתסורי ציה דהא סתם מרפסת לא גביהא טובא: אף לחכר. כלומר שתי הרשויות שולטות בו ואוסרין זה על זה: ה"ג מסתברא. למאי לחכר אף לחכר קאמר וצדדיו מרפסת עסקינן: מדקמני סיפא מופלגא אפילו גובה י'. הו לחכר: אי נימא. דשרי ליה לאשתמושי: אמאי. נהי נמי דמאי מרפסת בני עלייה רשותא לתרוייהו היא דלשניהן תשמישו נקשה לחכר זריקת גובה ולעלייה זריקה את משך ההפלגה ובשלשול את הנמוכות ונהי דלשמואל שלשול לגבי זריקת גובה נוח הוא הכא דאיכא שלשול וזריקת משך שוין הן לזריקת גובה ואמאי לחכר: אלא. על כרחך אף לחכר ואסורין. לרב נמי דמתוך לה צדדיו מרפסת מאי לחכר דקמני אפחות מכאן אף לחכר קאמר ואסורין: תוליים הבור. או שיש בחכר סלע: למרפסת. וקס"ד לבני עלייה קאמר וקשיא לרב: סינה סלע. דהו לבני מרפסת כפתח שעל גביו הו תשמיש יודיה וגובה) שוה להן הוא: אלא בור. שממלאים הימנו תשמישתו בשלשול הוא אפילו לבני מרפסת שהרי מקרקעיתו דולין וש"מ דהואיל ולבני חכר תשמישו בזריקה שאין יכולין למלאות אלא א"כ זורקין דלי למעלה מן החוליה יהצין לה לבני מרפסת דבשלשול כשמואל: מלאה מים. דהו כפתח לבני מרפסת: דנטיבאל. שהן מוקצין מחמת אסור טבל ואסורין לטלטל: דומיא דסלע. שאינו חסר: וגמה י' למיסנא. תרוייהו הואיל ובדטיבאל מוקמת לה בשלמא אי אמרת צבור מים קאמר אינטרין צור לאשמעינן דאע"ג דבשלשול הוא לבני מרפסת אפ"ה לגבי חכר דתשמישתיה

הכי נמי מסתברא מדקתני סיפא בו'. אומר ר"י דהאי ה"ג מסתברא ליתא אלא אליבא דשמואל דוקא דכבר אדם אוסר על חצירו דרך אורז צשמעתין אכל לרב דאמר אין אדם אוסר על חצירו דרך אורז הא לחכר דוקא ומוותרין וא"ת למה הוצרך לדקדק ה"ג מסתברא מסיפא דסיפא מפחות

מכאן לחכר דקמני גבי חוליות הצור הו"מ לדקדק דאף לשמואל הו פירושו אף לחכר דהא חוליות הצור והסלע דקמני שגובה י' טפחים ע"כ כשגובה החוליה עשרה טפחים משפת הצור דהיינו מקרקעית החכר מדחשיב לה לבני חכר זריקה וא"כ כי קמני עלה פחות מכאן לחכר שהחוליה פחות משוה מעשרה א"כ מראש חוליה עד קרקעית הצור יש יותר מעשרה ואם כן לא הו לבני חכר דוקא דלבני חכר הו נמי בשלשול כמו לבני עליית דאין לחלק בין שלשול עשרה לבי וי"ל דמ"מ לא ה"ל למתני לשמואל אף לחכר גבי חוליות הצור דנהי דקרקעית הצור הו אף לחכר מ"מ תשמיש שעל הסלע וראש החוליה הו דוקא לחכר לשמואל אכל לרב אכולהו הו אף לחכר ה"ל למתני בהדיא אף לחכר ולהכי מייתי מסיפא דסיפא דלשמואל נמי הו התם פירוש לחכר אף לחכר צין אסלע צין אקרקעית הצור כמו שז"ל לרב גבי פחות מכאן לחכר: ב"ר מאי איכא למימר. וא"ת צור נמי הו לבני מרפסת בשלשול ולבני חכר זריקה ושילשול לחכר לקמן (פה). כיון דלזה זריקה ושלשול ולזה צפתח דמי וי"ל דלקמן בזריקה של הפלגה איירי דהו דרך אורז אכל זריקת גובה ושלשול לא עדיף לרב משלשול לחודיה ואין נראה לר"י חילוק זה דאם היה אדם אוסר על חצירו דרך אורז לרב לא היה מפליג צין זריקת גובה לזריקת אורז מדפרין ליה ר"ל לקמן (סג): והא מר הוא דאמר לזה זריקה ולזה בשלשול ונראה לר"י דהא דאמר לקמן שאני הכא כיון דלזה כו' ולזה זריקה כלזה זריקה ולזה צפתח דמי דיחוי

רבינו חננאל

להנהו דייורי בעלייה, דהוה להו בשילשול ולאנשי חצר בוריקה. וקתני נותנין אותו למרפסת. ופירק רב, לא להנהו דייורי בעלייה, אלא להנהו דייורי במרפסת עצמה. דאע"ג דמרפסת ליתה בית יודיה, מיהו איכא דייורי במרפסת. אי הכי אימא סיפא פחות מיכן לחצר ואי להני דייורי במרפסת אמאי (לא) לזה כפתח (ולזה) ולזה כפתח הוא. אלא מאי לחצר אף לחצר ושניהן אסורין בו עד שיעברו. הכי נמי מסתברא כו'. ת"ש חוליות הצור והסלע שגובהה י' טפחים למרפסת. והא להנהו דייורי בעלייה בשילשול הוא. ופירק רבינא להני דייורי במרפסת דהוה תשמישן כפתח. והא אלא למרפסת, סלע. אלא בור לא אפישר אלא בשילשול. ופירקין בבור מלא מים דליבא שילשול. והא כי חסרי מיא הוה ליה בשילשול כו'. ופירקין אלא בבור מלא פירות. והא אכל מיתנין וחסרי להו (היה) [הוה] תשמישתיה בשילשול ואסיקא בור מלא פירות של טבל דלא (הוה) [חודיא] ליה ולא (שפיל) [שקיל] מיתנין ולא חסרי. דיקא נמי דקמני דומיא דסלע דלא חזי ליה כו'. ת"ש אנשי חצר ואנשי עלייה ששכחו ולא עירבו, כל שהוא למעלה מ"י טפחים לבני עלייה. למטה מ"י לחצר. ביצד זיו היצא מן הכותל למעלה מעשרה טפחים בני עלייה משתמשין בו, למטה מעשרה בני חצר משתמשין בו. הא דביני בשילשול ולבני החצר בוריקה שניהן אסורין בו. ופירק רב נחמן הכא בכותל [ותשעה עשר] עסקינן, חזי היצא ממנו למטה מ"י, (הנה) [הוה] לבני חצר כפתח ולבני עלייה בשילשול. נותנין אותו לאילו שתשמישן בו על ידי פתח. למעלה מעשרה טפחים הוה לבני עלייה כפתח, ולבני חצר בוריקה כו'. וליבא התם דביני בני

הוא כלומר דמצינו למידחי ולמימר לרב אדם אוסר על חצירו דרך אורז בעלמא היכא דהו לתרוייהו זריקת אורז אכל לפי המסקנא הו טעמא דרב משום דאין אדם אוסר על חצירו דרך אורז לא נאמר לזה זריקה ושלשול ולזה בשלשול לחודיה כלזה זריקה ולזה צפתח דמי אלא יהיה לזה זריקה ושלשול ולזה זריקה כלזה זריקה ושלשול ולא נחלק ציניהן כמו שהיה סבר המקשה לקמן ועוד י"ל לזה זריקה ושלשול דלקמן איכא צ' עיני זריקה וזריקת אורז חזיקת גובה אכל היכא לזה בשלשול לחודיה ולזה זריקת גובה ושלשול או זריקת אורז ושלשול כו'. ב"ר דבי חכרא אסירא כי מ"א נמי אסירא. דהו דבר הניטל בשבת ואינו מומעט ומסיק צפירות של טבל דאין ניטלין בשבת ולא דמי לעפר ועמיד לפנותו דאמר לעיל (דף עט). דלא חיין דכיון דעמיד לפנותו לא מצטל (ו) ודאי מחיצה המפסיק צין צ' חצירות אכל למעט גובה עשרה ולשויה כפתח למרפסת כיון דלאני ניטל בשבת מומעט אע"ג דעמיד לפנותו כמו כפה ספל דאמר לעיל (דף ע"ו). דממעט: **תא שמע אנשי חצר ואנשי א** מרפסת בו'. ל"ג תנן דאינו משנה בשום מקום אלא ת"ש גרס: (י) וכן צ' גזוטרואות כו'. פי' רש"י ל"ג וכן ור"ם גרס לה דארישא קאי דקמני צפירקין (ו) גזוטרוא שיהא למעלה מן כו':

לא שרי צפתח. וצבותל עשרים לא מצי לאוקומיה דאם כן שמעינן מינה תנא קמאי אלא למעלה ולמטה. ובזו רחב ארבעה עסקינן דצ"ר מהכי לא הוה רשותא ומקום פטור הוא ונטייל להכא ולהכא: